

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy évre ... 180 Lei.
Fél évre ... 90 Lei.
Egy negyed évre 45 Lei.
Egy óra ... 15 Lei.

Hirdetőknek
szabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesít-
vontak palatájában.
TELEFON-SZÁM: 202.

KIADÓHIVATAL:

ARADI Nyomda Vállalat
Bulvardul Regule Ferdi-
nand I. (Jósef 16h-ot) 23.
TELEFON-SZÁM 128.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, július 23.

Gyakorlati programunk.

Irta: Gyártás Elemér.

A Magyar Szövetség meg-
alakulása — mint minden nagy
esemény — alkalmat adott az el-
lentétes felfogások megütközésé-
re. Nézetek és elvek, irányza-
tok és emberek, kik a három évi
haligatás alatt a tájékozódás és
köicsönös meggyőzés lehetőségét
s a sajtó és közvélemény kritiká-
ját nélkülözték, most a fórumra
kerültek s ennek kohójában meg-
indult az eszmék tisztulásának
egységes folyamata. Sajtóorga-
nuk Béctől Bucurestig vissz-
hangzanak a Szövetségben dúló
ellentétokről, konzervatív és de-
mokrata feudális és radikális cso-
portosulásról olvasunk, nevek röp
ködnek, egyéni hiúságok, egyéni
ellenszenvet kerülnek ellentét-
re. A Magyar Szövetség ma már
ul van azon, hogy ezek a mes-
terkedések komolyan árthassan-
nak. Ennek dacára azt hiszem, el-
érkezett az ideje, hogy kifejtjük
azt a másik, gyakorlati progra-
munkat s ezzel elejét vegyük,
hogy a kívánatos kapacitáció le-
dorongolással s a nélkülözhetlen
új erőknél a munkába való be-
vonása bomlasztó tülekedéssé
fajulhasson. Két kérdésre kell
megfelelnünk: Milyen eszméknek
és irányzatoknak adjunk predo-
mináló szerepet a Magyar Szö-
vetség gyakorlati munkájában és
kik, milyen társadalmi körből va-
ló, milyen politikai múlttal és né-
zettel bíró férfiak állíttassanak
az akció élére?

Szüksége van a Magyar Szö-
vetségnek elsősorban 10—20 sze-
nátor- és 40—50 képviselőjelöl-
te, akiknek mindegyike az államélet

valamelyik ágazatában perfekt
szakember, akik között az egyes
szakokat tervszerűen fel lehet
osztani és akiknek mindegyike
vállalkozik arra a halálosan ko-
moly feladatra, hogy a saját szak-
májában aggodó figyelemmel át-
tanulmányoz minden törvényja-
vaslatot, kormányintézkedést s
szóban és írásban, parlamentben
és azonkívül rámutat arra, ami
sérelmes és megjelöli az orvos-
lás utját és módját. Szüksége van
publicistákra, akik irányítsák a
romániai magyarságot és publi-
cistákra, akik megértetik törek-
véseinket a román közvélemény-
nyel, a testvérnemzetiségekkel s
a külfölddel. Szüksége van fő-
urakra, akik a bécsi Burg parkett-
jén szerzett rutinjukkal szimpá-
tiákat szereznek nekünk. Sinajá-
ban és szüksége van erőslelkű,
megingathatatlan demokratákra,
kik a radikális román pártok ro-
konszenvét biztositják szabad-
ságjogainknak. Szüksége van a
Magyar Szövetségnek fináncka-
pacitásokra, kik a pénz nemzet-
közi erejével bekapcsolódnak
ugy a régi királyság, mint a kül-
föld közgazdasági életébe és szük-
sége van szociálistákra, akik elő-
térbe állítják a magyar munkás-
ság érdekeit. Szüksége van sima,
vasalt nadrágu és modoru urak-
ra, akik otthonosan mozognak
az előszobákban és szüksége van
nyakas magyarokra, akik nem
hajlíthatók és nem kapacitálhatók.

S kikre nincs szükségünk? Ki-
ket kell kizárnunk a Magyar Szö-
vetség munkájából? Talán a volt
munkapártiakat, akik a „magyar
nemzeti állam kiépítésének” esz-
méjéért lelkesedtek s akikről az
mondatik, hogy ők idézték elő a
világháborút? Vagy a volt Káro-
lyi-pártiakat és radikálisokat. a

kik a nemzetiségi egyenjogúságot
hirdették, s akik ellen az a vád,
hogy ők okozták az összeomlást?
Kizárjuk-e azt a mágnást, aki a
hadbavonult zsellér feleségét
zsandárokkal hajtatta ki krumpolt
kapálni? Vagy bélyegezzük meg
azt a hazatérő katonát, aki leron-
gyolódott házatáját, megbecste-
lenített asszonyt és éhes poron-
tyokat találva itthon, feldulta az
első házat, melynek falai között
jómódot látott? Kiknek kiáltunk
vétőt? Akik talán gyávaságból,
talán opportunitásból alkalmaz-
kodtak a változott viszonyokhoz,
vagy azoknak, akik ellenállást
hirdettek, a megalkuvást megbé-
lyegezték s koldusbotra juttattak
ezeket? Kiket zárjunk ki soraink-
ból?

Hét esztendő világsszenvedés
van mögöttünk. Százados, sőt év-
ezredes bástyák dőltek le, népek
és nemzetek sülyedtek és emel-
kedtek fel. Milliók vére folyt el
százmilliók keservei közepe.
Kinek volt itt igaza és ki tévedett?
Ki követett el igazságtalanságot
és ki szolgáltatott igazságot?
Nem mi, nem ez a nemzedék, a
történelem fogja megmondani. De
egyet mi is tudunk. Aki haladni
akar, annak nem szabad a múlt
romjaiban piszkálni, hanem ke-
zébe kell venni a szerszámot. Ott,
ahol áll: azt ami van, úgy, ahogy
lehet.

Megszigorító ták Vilmos exesá-
szár őrzését. Berlin. A hollandi
hatóságok megszigorították Vil-
mos exesászár őrzését. Az intéz-
kedésnek az az oka, hogy német
politikai személyiségek a doornai
kastély és a német holland határ
között szokatlanul sokat utaznak.

Berekesztették
a kamara ülészakát.

Felvonult az ellenzék — napidíjért.

BUCURESTI. A kamara teg-
nap ülésén kisebb, kevésbé fon-
tos törvényjavaslatokat szavaz-
tak meg. Az ülés alatt az a hír
terjedt el, hogy az ellenzék meg-
változtatta elhatározását és a to-
vábbi üléseken részt fog venni.
Tényleg nagyobb csoport ellen-
zék képviselő közeledett a par-
lament épülete felé, de csakhamar
kiderült, hogy a képviselők nem
az ülésre jöttek el, hanem azért
vonultak fel, hogy napidijaikat
felvegyék. Averescu miniszter-
elnök délután királyi kéziratot
olvasott fel, amely a kamara ülés
szakát berekesztettnek nyilván-
ította.

A breszlitovszki békediktátor
a német hadvezérekéről.

DREZDA. Hoffmann német tá-
bornok, a breszlitovszki béketár-
gyalások vezetője nyilatkozott
Albert szociáldemokrata író előtt
a világháborúról. A breszlitovsz-
ki békediktátor a világháboru
legkiválóbb hadvezérének Hötzen-
dorfi Konrádot, a volt monarchia
vezérkari főnökét tartotta. Fal-
kenhaynt, a volt német vezérkari
főnököt a világháboru legrosszabb
szellemének mondotta, aki a
Dobrudzsát és szerb területeket
ígért a bolgároknak csak azért,
hogy őket a németek részére meg-
nyerje. A bolgárok erre természe-
tesen hallani sem akartak az an-
nekszó nélküli békéről. Luden-
dorffal és Hindenburggal szem-
ben Hoffmann tábornok Tirpitz
admirálist tartotta a legkiválóbb
embernek. Nyilatkozata során ki-
jelentette azt is, hogy Amerika a

Az utolsó boszorkány.

(Fekete macskák tragédiája.)

Délután három óra. Rekkenő
unalmas júliusi hőség ... Egy-
szerre halk kopogtatás után bátor-
talanul kinyílt a szerkesztőség aj-
taja. Egy rózsaszínruhás, ijedt ar-
cu fiatal leány zavart léptekkel
jött be a szerkesztőségbe. Valami
bemutatkozás félet rebegtek hal-
vány ajkai és izgatottan mondotta
el az alábbiakat:

— A Str. Minervei (Ilona-ut-
cában) lakunk. Nem messze áll töl-
lünk R.-né, egy idősebb assz-
zony háza. Az asszony már hó-
napok óta együtt lakik egy 22 éves
gyógyszerészszegéddel.

A leányka ezután egy pillana-
tig szepegett, majd hirtelen elhatá-
rozással tudunkra adta, hogy
R.-né boszorkány.

— Ezt nemcsak én mondom,
hanem az egész utca beszél. Aki

este nyolc óra után R.-né furcsa
sárga háza előtt elmegy, keresztet
vet magára. A fiatalembernek, aki
vele lakik, az asszony összeférhe-
tetlen természete miatt pokol az
élete, otthagyni azonban még sem
tudja, mert el van varázsolva. A
varázssított R.-né fekete macskák
szívéből és véréből keveri. A str.
Minervei (Ilona-utca) környékén
gyakran hallani éjjente macskavi-
sitást, de most már az egész utcá-
ban nincs több fekete macska,
mind felhasználta azokat R.-né
szerelmesének elvarázsolására. Az
utolsó fekete macska, — mondotta
a leányka, miközben buzavirágkék
szemeibe kövér könnycseppek to-
lakodtak, — az enyém volt. Teg-
nap délután az is eltűnt. A fiata-
ember pedig, mivel a varázslás kö-
vetkeztében élve nem tudja el-
hagyni R.-né, legutóbb öngyilkos-
sági kísérletet követett el. Az utca

lakói gyakran figyelik R.-né kémé-
nyét, ahonnan éjjente különös sza-
gu füstgomolyag száll fel. Meg va-
gyunk mindnyájan győződve ar-
ról, hogy Valpurgis éjszakáján sep-
rőn lovagolva emelkedik ki a ké-
ményen R.-né. Az urakhoz azért
jöttem fel, mert mi Str. Minervei
(Ilona-utcában) lakó leányok at-
tól tartunk, hogy a fekete macskák
után, mivel varázssított R.-né ezen-
tul is készít, ránk kerül a sor. Igy
olvastuk ezt egy könyvben. Ha le-
hetséges, akadályozzák meg ezt
szerkesztő urak.

Eddig tartott a kisleány pana-
sza. Mi pedig megnyugtattuk a
Str. Minervei (Ilona-utcában) la-
kó misztikum felé hajló, félnék ter-
mesztű fiatal leányokat, hogy az
utolsó boszorkány Könyves Kál-
mán szavai szerint, amelyek így
hangzanak: „A boszorkányokról,
amelyek nincsenek, ne essék szó!”

megszűnt létezni. A krónika gyak-
ran emlékezik meg olyan esetek-
ről, hogy fiatalember — öregassz-
zonyokba szeretnek bele. Itt leg-
feljebb csak a szerelem örök tör-
vényeinek boszorkányosságáról le-
hetne szó, hisz a szerelem utjai ki,
a szerelmesek pedig igen gyakran
beszámíthatatlanok. Magát pedig
szomoruzemű aggodó kicsi leány,
a Str. Minerveiből (Ilona-utcából)
szintén megnyugtattuk, hogy feke-
te macskája után ne busuljon, mert
az még visszakerülhet, hiszen nála
is fennállanak a szerelem titokza-
tos törvényei és még csak tegnap
veszett el. Ha pedig a retteget
Valpurgis éjszakáján mégis meg-
látná az utolsó boszorkányt, amint
kibujik kéményéből, jelentkezék
ujból nálunk — akkor majd komo-
lyabban fogunk a fekete macskák
tragédiájával foglalkozni.

tengeralttjáró háboru nélkül is beleavatkozott volna a világháborúba. Végül megemlékezett a marnei ütközetről és azt mondta, hogy a hiba ott volt, hogy a német hadsereg jobbszárnyán tiz hadosztállyal kevesebb, míg a bal-szárnyán ugyanannyival több hadosztály volt, mint amennyinek lennie kellett volna.

Irodalom és művészet.

Bucsuzól.

(Gyöző Alfréd és Várnay Jenő távo-zása.)

Ha a színház irodájának közlemé-nyel nem hirdelnék, talán el sem hin-nők, hogy a színház két kiválósága: Gyöző Alfréd és Várnay Jenő bucsuzik az aradi közönségtől. Már régebben be-széli a bennfentesek, hogy a két mű-vész távozik Aradról. Budapesti szerző-désüket is már sokan látták, de a nagy-közönség nem akarja, nem tudta elhinni, hogy tényleg elmennek abból a vá-rosból, ahol éveket töltöttek általános megbecsülés, szeretet és tisztelet között. Most azután hivatalosan megerősítik a bucsuzkodás tényét, amelyen változtatni nem lehet.

Szinte magától kínálkozik az alkaiom, hogy a dícsérő jelzők tömegével halmozzuk el a művészeket, akik a jövő héten parádés szerepeikben mondanak bucsut az aradi színpadnak, amelyhez valóságilag hozzájárultak a közönségnek is, amely talán el sem tudja kép-zelni az aradi színpadot Gyöző Alfréd és Várnay Jenő nélkül. De hát a magyar nyelv kincstárából már minden epitet-től ráraáltak a művészekre a hosszú évek alatt s így bizony a dícséret csak ismétlés lenne. Vajon tudunk-e még Gyöző Alfréd kivételes tehetségének jellemzésére újabb jelzőket találni? Vajon tudunk-e Várnay Jenő hatalmas talentu-mában újabb szépségeket felfedezni? Mindent ideadtak nekünk, amit adhattak és ezért a sokért, ezért a temérdek lelki gyönyörűségért elröppendő szavakat ad-junk cserébe? Már semmit sem adhatunk nekik. Odaadtuk a legbecesebbet, amit színművész kaphat közönség-től: a szívünk meleg szeretetét, az elismerésünket, a hálaikat mindazért a gazdag ajándékért, amit pazar kezükkel osztogattak közöttünk.

Könnyű volna lerögzíteni azt az el-hoplatolt frázist, hogy emléküket meg fogjuk őrizni. Nem lehet őket elfelej-teni. Gyöző Alfréd szeretetreméltó hu-mora sokáig felüdítette szomorú lelkün-ket és ezt nem lehet elfelejteni. Várnay Jenő előttünk kifejlődött és beérkezett sokoldalú művészele majd nem két évtizede emelt fel minket a művészet felhőibe. Ezt nem lehet elfe-lejteni. És most, hogy bucsuznak és nem sokára más közönség előtt pazarolják tehetségük kincseit, nem adunk bucsu-zóul mást, mint azt, hogy a mi szerele-tünket érezzék mindig és gondoljanak arra, hogy van még visszatérés.

* **Vasárnap délután** Fáy Blankával a címszerepben a Kaméliás hölgy ke-rül színre.

* **Beregi Oszkár bucsufellépte** szomb-at este Romeo és Juliában lép fel. A közönség eddigi fellépésénél szeretettel ünnepelte a híres drámai hőst és előre-láthatólag ma este is teljesen felt ház előtt fogja leghíresebb szerepét, Romeót eljátszani.

* **Vasárnap este** Horváth Mici be-tégségéből felépülve, a Csárdáskirálynő Sylvia szerepében lép fel először. Ezen előadásban szerződéses célból lép fel Brádi Andor, az Unió színházak tagja, aki Edvin szerepében mutatkozik be az aradi közönségnek.

Agyonlőtt volt szerb miniszter.

— Egy kommunista revolvermerénylete. —

ZÁGRÁB. Delmice községben egy kommunista agyonlőtte Dras-kovics Milorád volt szerb belügy-minisztert, akinek családja Lokvén nyaralt. A volt miniszter gyerme-keivel kirándult Delmicebe és ott a sétány egyik padján helyett fog-lalt. Egyszerre egy fiatalember a volt miniszter elé ugrott és két lö-véssel leterítette. Draskovics nyom-ban meghalt. A gyilkost a minisz-ter kíséretében levő detektív elfog-ta. Közvetlen a merénylet után a gyilkos futásnak eredt, a detektív azonban üldözőbe vette, revolveré-vel utánalőtt és megsebesítette. Csak így sikerült elfognia a me-

rénylőt, akit *Aliagaicsnak* hívnak. Mindössze huszonhat éves s a boszniai Bjelinából való. A rendőr-ségen azt vallotta, hogy meggyő-ződéses kommunista. A merény-letre a zágrábi exportakadémia egyik diákja adott neki megbízást. A diák pénzt és revolvert is adott neki. A rendőrség a felbujtó diákot is letartóztatta és mindkettőt Zág-rába kísérte.

BELGRÁD. Draskovics volt belügyminiszter merénylőjének cin-kostársa *Csolakovics* Rotkiud a zágrábi kivíteli akadémia hallga-tója.

* **A nyári szinkör műsora.** Szombat: Romeo és Julia. Beregi Oszkár bucsu-felléptével. Vasárnap d. u.: A kaméliás hölgy, Fáy Blanka felléptével. Este: Csárdáskirálynő.

* **Bizanc — Beregi Oszkár.** Teg-nap zsutolásig megtelt a nézőter. Szólt ez a nagyfokú érdeklődés egyaránt Be-regi Oszkárnak és Herceg Ferenc leg-tökéletesebb színpadi alkotásának: a Bizanc-nak. A vendégművész magától értetődően az előadás középpontjában állott. Művészele teljes pompájában ra-gyogott Beregi az utolsó bizánci csá-szárnak, tragikus Constantinnak szere-pében. A lelki jószág, a népe serdén való aggodást, az elhagyatottság kétség-becsését, a férfiaság és bátorág kitö-rését oly megrázóan hozta elének, hogy az elragadtatás a felvonások után ön-kéntelenül harsant fel a nézőtérben. És ezt a kivételes színjátszó talentumot csodálatosan színpompás, széles skálájú dikciójával még kifejezöbben tárta fel. A vendégművész mellett kiemelkedett Várnay Jenő megrázó drámai creje, H. Harmath Józsa nemes játéka, Földes Mi-hály férfias játéka és Gyöző Alfréd tra-gikomikusan haló játéka. A többi sze-replőről és a rendezésről az illusztris vendégre való tekintetből ezúttal nem akarunk érdemben megemlékezni. (K.)

* **Kieffer Lujza sikere.** Budapestről kapiuk a hírt, hogy az aradi színház volt tehetséges tagja, Kieffer Lujza nagy si-ker mellett lépett fel a Városi Színház-ban. A budapesti lapok elragadtatással írnak a volt aradi színésznőről, akinek szerződését kívánják.

* **Szenzációs kabaré-est a nyári szinkörben.** A színház igazgatóságának óriási áldozatok árán sikerült két es-tére lekötnie a most Ciujon (Kolozsvá-ron) vendégszereplő budapesti kabaré-társulatot. A társulat legkiválóbb bu-dapesti művészekből áll. A műsor Cluj (Kolozsvár) kényes igényű közönségé-nél olyan hatalmas sikert aratott, hogy az ottani szereplést 2 héttel meg kel-lent hosszabbítani. Most sorra látogat-ják Erdély nagyobb városait, hogy meg-hívásainak ily módon eleget tehesse-nek. A társaság kebelében nem kisebb nevek vannak, mint B. Marlon Erzi, Z. Molnár László, a budapesti Magyar Színház tagjai, továbbá H. Szücs Nelly, Sugár Teri, Harsányi Rezső, a buda-pesti Belvárosi színház tagjai. Az egyes énekszámok kíséretét dr. Bródy Miklós, a kiváló karmester vállalta el. A felsorolt nevek egymagukban is biztosíté-kot szolgáltatnak arra, hogy Arad város közönségét e hó 27-én és 28-án a szin-körben rendkívüli műveltségben része-sítsék. A műsor keretében külön egyfel-vonásokat, mulattató kabaré-tréfiákat és szenzációs sikert ért budapesti ma-gánszámokat fognak előadni. Az összes

hirdetett előadásokra jegyek a féli szin-ház pénztáránál már megválthatók.

* **Az aradi színtársulat park-ünne-pélye** 1921. július hó 31-én lesz az Emi-nescu (Baross) parkban. Belépő-díj 5 lei és gyermekjegy 3 lei. A nagyszabású parkünnepély bővelkedik a szebbnél-szebb művészi előadásokban. A színtár-sulat énekes személyzete a Szulamith bábajos operettet a nagy szabad szin-padon adja elő. Kiemelkedő pontja lesz az ünnepélynek a színészek uszóverse-nye a Marosban. Nagyhatalma lesz a mű-vészi kabaréelőadásnak. Meglepő és az Eldorádó című meseország. Délután 6 órakor a közönség sajátkezűleg szed-hei le a fákról a legjobb ropogós kifli-keket és perecekét díjtalanul annyit, a mennyire szüksége van. Lesz konfetti és virágszála, szépségverseny, ameri-kai árverés, (Körbe-körbe ingyen) stb.

* **Éjtel és hajnal — az Urániában.** Az önmagában meghasonlott lélek örök-témája minden művészeteknek. A lélek rejtelmes erői váratlan és ismeretlen cselekvésekre kényszerítik az embert és ez mindig több érdekfeszítő ese-mény szülője. Ilyen tárgya van az Éj-tel és nappal című rendkívül hatásos filmtörténetnek, amelyet nagy sikerek mellett mutatott be két napon az Urá-nia. Két egybeforrt művészlelek gyö-nyörű életét megbonítja a fiatal nő pezsgő vére és otthagyja barátját En-ricot, a kiváló hegedűművészt. Enrico hegedűjével bejárja a világot és ke-rcsi kedvesét, aki — mádon rátalál — visszatér hozzá. Azonban nem lesznek boldogok, mert Tina barátja, akit En-rico kedvéért most elhagyott, öngyilkos lesz bánatában és Tina ezt nem tudja túlélni, követi a halálba. A meghason-lott leány önpusztítása megrázó erő-vel domborodik ki, amelyhez hozzájárul a film elsőrangú kiállítás. Szombaton utóijára megy az Urániában a szenzációs kép.

* **Szenzációs műsor az Apollóban.** Utóijára mutatja be szombaton az Apolló a Vörös lámpa című szenzációsan érdekes drámát, amely egy végletes fi-nom mesét kiváló előadásban ötel fel. Daltena Róbert, aki törekvésével szép pozícióba küzd fel magát, jegyesét el-hagyva, egy rossz utra tévedt leány csábításainak esik áldozatul. Ő maga is a züllés útjára kerül, sikkaszt és ekkor állását veszti. Megbánva tettét, igazi szerelmeséhez tér vissza és hosszú kü-zködés után ismét előkelő pozíciót viv ki magának. Azonban nem élvezheti boldogságát, mert volt gazdája, aki sik-kasztás miatt elbocsájtotta volt, lehe-tetlen kéressel zsarolja. Már öngyilkos-ságra gondol, amikor a gazdája megsaj-nálja és eláll kérésétől. Ezután semmi sem zavarja többé életét. A dráma fő-szerepében Ti Xenu ragyogtatja gyö-nyörű művészetét.

Ujabb merénylet a szerb trónörökös ellen

BUCURESTI. Az Unversul ar-ról értesül, hogy Sándor szerb régensherceg ellen horvát paraszt párti képviselők újabb merényle-tet kíséreltek meg, amely azon-ban nem sikerült. A merénylet számai Zágrábra vezetnek. A szerb belügyminiszter 20 ezer dinár ju-talmat tűzött ki annak, aki felvilá-gosítást tud adni Juhász József 33 éves és Merinkovics Mladen 28 éves egyénekről, akik a korábbi merényletet elkövették.

Az egészségügyi főigaz-gató Aradon.

(Látogatás az aradi kórházukban.)

Tegnap este Aradra érkeztek dr. Slatieanu egészségügyi fő-igazgató és dr. Moldovan a cluji (kolozsvári) egészségügyi reszort főnöke. A vendégekkel együtt ér-kezett Aradra Stirbei hercegnő és leánya. Ma délelőtt a vendégek megátogatták Arad város köz-egészségügyi intézményeit és mindenütt a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a tapasztal-tákról. Ma déli egy óraker banket volt Mihulin Virgil vármegyei köz-kórházi gondnok lakásán. Az asz-talifőn Stirbei hercegnő foglalt he-lyet és jobbról — mellette leánya ült, baloldalán pedig Demian Băby, dr. Demian Aurél vármeg-yei közkórházi igazgató főorvos leánya foglalt helyet. A jelen-voltak még a banketten dr. Slatie-anu egészségügyi főigazgató, dr. Jakobovics cluji (kolozsvári) egy-temi tanár, dr. Jonescu bucuresti főorvos, a főigazgató titkára, dr. Bradean Athanáz vármegyei fő orvos, dr. Cucu Vazul városi főor-vos, dr. Demian Aurél vármeg-yei közkórházi igazgató-főor-vos, dr. Robescu Pompilius gyer-mekkórházi főorvos, dr. Kardes Géza a Gyermekekmenhely igaz-gató-főorvosa, dr. Korányi Barna és Moldovan János közkórházi főorvosok, Mihulin Virgil kórházi gondnok és Lindler őrnagy. Dr. Moldovan J. a cluji (kolozsvári) egészségügyi reszort főnöke a banketten gyengélkedése miatt nem vehetett részt. A vendégek ma délután 6 órakor Timisoarara (Temesvárra) utaztak.

A tótföld magyarsága.

(Nyilatkozik a tót miniszter helyet-tese.)

POZSONY. Dr. Kállay József, a tót teljhatalmu miniszter helyettese kijelentette a sajtó képvise-lői előtt, hogy a jó és megbiz-ható magyar tisztviselőket visz-szofagadják. A cseh kormány az elbocsájtott tisztviselők iránt a legnagyobb méltányossággal vi-seltetik. Az új megyei és városi beosztásnál a magyar községek-nek ama kérelmét, hogy mag-yar járású beosztások legyenek, teljesíteni fogják. A marienbadi konferencián szóba került a két protestáns egyház kérdése. Dr. Kállay lehetetlennek mondja, hogy az utódállamokhoz csatolt területeken lévő magyar protes-táns egyházak továbbra is össze-függésben maradjanak. A cseh kormánynak az az elhatározása, hogy a közös alapokat feloszlatja.

A magyar béke okmányai.

(A napokban megtörtént a kicserélés.)

BUDAPEST. Renzo Garone tábornok, a szövetségi katonai ellenőrző bizottság egyik vezetője kijelentette a Magyar Hírlap munkatársa előtt, hogy a ratifikációs okmányok kicserélése hamarosan megtörténik. A budapesti olasz követ holnap átadja a magyar kormányának a ratifikációs okmányt. A bizottság elnöke Zuccari olasz tábornok lesz. A bizottság a magyar kormánnyal a legteljesebb egyetértésben kíván működni és arra igyekszik, hogy feladatait mentől simábban, zavartalanabban és gyorsabban végezze el.

PÁRIS. A francia hivatalos lap ma rendeletet közöl a trianoni békeszerződésnek katonai, tengerészeti és léghajózási rendelkezéseinek a szövetségi bizottság ellenőrzése alatt történő végrehajtásáról. Megerősítik a hírt, hogy a trianoni békeszerződés ratifikációs okmányait július 26-án cserélik ki.

Telefon

Arad és Budapest között
(Az aradi vasúti konferencia eredménye.)

A napokban fejezik be Aradon a magyar és román vasúti bizottságok tárgyalását. A tárgyalások folyamán a vasúti forgalom teljességéhez tartozó távbeszélő forgalom megnyitásának kérdése is felmerült. Miután mindkét részről belátták e kérdés fontosságát, úgy, a magyar, mint a román részről kijelentették, hogy a miniszteriumoknál megteszik a szükséges lépéseket a telefonforgalom rövides szabaddá tétele ügyében. Miután a telefon kivételével a két állam közötti postai érintkezés visszatért a békébéli viszonyokhoz, valószínű, hogy a tárgyalások eredményel fognak végződni Románia és Magyarország között újból megindul a normális telefonforgalom.

Meghosszabbított

kollektív szerződés.
(Döntés a gyáriparosok és munkások ügyében.)

Ma délelőtt 11 órakor folytatta tárgyalásait az Aradi Gyáriparosok Szövetsége és a munkások által delegált döntőbíró. A tárgyaláson Popescu munkaügyi felügyelő elnököt. A döntőbíró tagjai a munkaadók részéről a következők voltak: Zádor Imre gépüzemigazgató, Ketterer József, az Astra Romana igazgatója és Vigyázó László, a vaggongyár igazgatója. A munkások részéről Mácsán Demeter, Kiss János és Udvari Vilmos voltak jelen. A tárgyaláson ismertették a munkaadók és munkások követeléseit. A munkaadók megbízottai az akkordmunka beállítását, a munkások viszont az órabér visszaállítását és a bérek felemelését követelték. Hosszas tárgyalás után, amely fél kettőig tartott, a döntőbíró úgy határo-

zott, hogy a lejárt kollektív szerződést három hónapi időtartamra újból életbeléptetik. A kollektív

szerződés szerint megmarad az órabérrendszer és a régi munkabér.

A csodarabbi tanácsokat adott.

(A hadikölcsönök sorsa. — A külföldi követelések. — A háztulajdonos helyzete. — Az aradi színház jövője.)

Vajjon érdekelheti-e az embert valami is jobban, mint a jövő? Vajjon akad-e olyan ember, aki nem szeretné-e megtudni, hogy mit rendelt számára a sors? De vajjon van-e előre megírt sorsunk? A jó sok azt mondják, hogy van. A jó sok könyvébe csak olvasni kell tudni és szent életű férfiaknak kell annak lennie, akinek adatott ily csodálatos tudomány.

Ovics G. Eizik, a csodarabbi. A rendkívül éleselméjű, csalahatlan megfigyelőképességű talmudtól művelt galíciai. A klienseit, akik az előbb még hitetlenkedve rázták fejüket az előszobában, pillanatok alatt a maga büvkörében vonja. Semmiségekből következtet és csodálatos dolgokat mond. Jósol és szuggesztív erejével megfélemlíti és irányítja a sorsot. Az előszobája zsufolva van emberekkel. Én a titkár próbáltam rábeszélni, hogy engedjen előre. Hiába minden. Nincs kivétel. Csak nagysokára hatják meg könyörgéseim annyira, hogy bejelent gazdájának. A rabbi kiűzen, hogy vár. A titkár megkérdezi, hogy mit kívánok a rabbitól tanácsot, vagy pedig jóslást. Mikor kijelentem, hogy mindkettőt 30 leit fizetett velem. Azután beenged a szobába.

A hadikölcsönök.

Megvallom rosszindulattal léptem be a rabbihoz. Elhatároztam, hogy most leleplezem csaláfiataságait, de csakhamar elkápráztatott ügyességével. Hamis néven mutatkoztam be neki, azután előadta mondokámat amit már jól betanultam künn az előszobában.

— Hirtelen nagy vagyont örökölt. Tanácsokat szeretnék Öntől kérni Rabbi ur...

Bólintott a fejével: — Csak semmi szóstaporítás, drágák a percek.

— Mit gondol Rabbi ur, mit csinálnak a pénzemmel? Örökségem egy része magyar hadikölcsönkötvényekben van. Mit gondol Rabbi ur mi lesz a magyar hadikölcsönkötvények sorsa. Darabig maga elé bámult. Egy vastag könyvben lapozgatott. Azután így szólt: — Ha van hadikölcsönöd ne adj el, mert az állam befogja őket váltani. Ha nincs ilyen kötvényed és megvételre kínálnak ne vegyél, mert ennél sokkal jobb üzletekbe is befektetheted pénzedet.

A magyarországi követelések.

Másodszor azt kérdeztem tőle: — A kormány tudvalevőleg elrendelte a magyarországi tartozásoknak a bejelentését. Mit gondol Rabbi ur én is bejelentsem a követeléseimet. Vajjon nem-e jobb lenne az adozás szempontjából elta-

gadni? Ugy látszik ezt a kérdést már más is feltette a rabbinak, mert nagyon gyorsan válaszolt: — Ha te tartozol Magyarországnak ne jelentse be, de ha neked tartoznak akkor siess az adóhivatalba. A magyar korona csakhamar rohamosan fog esni. A tartozásaidat jó lesz hamarosan rendezni.

— Van egy házam is. Szeretném eladni. Mit gondol Rabbi ur mit csináljak vele. Vajjon mikor fog visszaszállni a háztulajdonosokra a lakásrendelkezési és szabad béremelési jog? Erre a kérdésemre is fejtűnően gyorsan felelt a tudós. — Házadat ne add el. Ma a legjobb befektetés a bérház. A ma érvényben lévő lakásrendelet csakhamar megszűnik. Megkezdik a lakásépítéseket és kedvezni fognak minden téren a háziuraknak. Ha a lakások felett szabadon fognak rendelkezhetni a házak értéke emelkedni fog.

Jó üzlet a színház.

Még egy utolsó kérdést megkockáztattam, ámbar a szent ember már türelmetlenül tekintgetett az ajtóra. — Egy jó üzletet kínálnak nekem. Az aradi városi színház tudvalevőleg a nagy pénzhiánnyal küzd. Nekem valaki azt az ajánlatot tette, hogy lépjek be 100,000 leijel társnak. Mit gondol Rabbi ur jó üzlet ez? A rabbi ismét könyvet szedett elő. Imádkozott keveset azután így felelt: — A színház nemsokára jobb üzlet lesz. Csakhamar pénzbőség fog következni. Az emberek megint könnyebben adnak a szórakozásért pénzt. De azért a 100,000 leijeddal sokkal jobb üzleteket is csinálhatsz. Mikor érdeklődtem, hogy mit, elutasítólag intett. Ezen még gondolkoznia kell, de ha kíváncsi vagyok rá mához nyolc napra erre is választ ad.

Jövendő a csodarabbi.

Hirtelen rám tekintett szurós szemével. Megfogta a kezemet. Furcsa érzés volt a mint pillanatokig nem szólt hozzám semmit, csak kezem erezését és szememet bámulta. Kis vártatva szinte rámkialtott: Maga hazudott nekem. Azután csendesebben folytatta, de az mindegy. Azért jósolok Önnek. Lassu, monoton, vontatott hangon inkább önmagának beszélt: — Délben 12 órakor született. Édesanyja majdnem életével váltotta meg születését. Csodálkozva néztem rá. Igazat mondott. Én már évek óta nem gondoltam erre, hogy anyám tényleg nagyon beteg volt születésem után. A kezemet vizsgálta egyszer rámutatott egy látszólag régen behagadt ütésnyomra: — Hét éves korában valahonnan leestél és megütötte magát. Elmoso-

lyodtam, mert ezelőtt két héttel a strand uszodában ugrás közben ért ez a baleset. De amint szigorú tekintetét rámszegezte, egyszerre eszembe jutott egy jelenet. Nyolc éves voltam. Szüleimmel nyárára a szőlőnkben laktunk. Én egyszer felmáztam a háztetőre és lebukva beleestem egy szőlőkaróba. Körülbelül ezen a helyen ütöttem meg magam, de már réges régen elmúlt a seb. Azután jósolni kezdett: Ötvenhétéves korában fog meghalni. Fiatal korában nagyon boldog lesz. Sok sikert fog elérni, de öregkorára rájön, hogy nincsenek barátai és megváltásként üdvözlő a halált. Ön még most fiatal és kikerülheti mindazt ami általmára lehet. Gyermekei sohasem lesznek. Harminckét éves korában súlyos csapás fogja érni, de csakhamar elfelejti az egészet. Csak legyen boldog, mert sok jót olvastam ki maga számára.

Egyszerre csengetett. A titkár lépett be és a rabbi így szólt hozzá: — Engedje ki a detektív urat. Bámulva néztem rá. Szóval észrevettem valamit. Láttam, hogy próbára akarom tenni, bármint is igyekeztem azt eltitkolni. Talán zavaromból itélt, vagy feltűnő kíváncsiságból, amint végigszemléltem őt magát és könyveit, de azt érezte, hogy agent provokátor vagyok. Nem detektív, de ujságíró. Künn mosolyogtam a jóslásokon, de mikor percek múlva a kávéház teraszán kavargattam délutáni feketét akaratlanul is arra gondoltam, hogy vajjon hány évem van még vissza a halálig, az ötvenhét évig. (S. E.)

A szovjet segítséget kéri

(A vörös hadsereg régióit leszerelése. — Amerika feltételek mellett ad támogatást.)

BÉCS. Az ukrán sajtóiroda jelenté Lembergől: Az orosz szovjet-kormány bizalmas uton az Amerikai Egyesült Államokhoz fordult és az Uniótól kért segítséget az éhségtől és járványoktól pusztított orosz nép részére. Az Egyesült Államok kormánya hajlandó a kért segítséget megadni, de ezt a következő feltételekhez köti: a vörös hadsereget azonnal le kell szerelni, a politikai szabadságot, elsősorban a sajtó- és személyi szabadságot sürgősen helyre kell állítani, azon kívül azonnal kiirandók az alkotmányozó nemzetgyűlésre vonatkozó választások és végül meg kell engedni, hogy a menekültek visszatérhessenek. A szovjet-kormány a tárgyalások felvételére a Londonban tartózkodó Gorkij Maximot küldötte Washingtonba.

MOSZKVA. Lenin az orosz textilgyárosokat gyűlésre hívta össze és segítségüket kérte az orosz ipar helyreállítására. Kijelentette, hogy belátja, miszerint a szobatudósok tönkretették az ipart, amely egész alapjáig elpusztult. A szobatudósok belátták hibájukat és félreálltak. Lenin közös alapot keres, amelyen együtt működhetnek a gyárosokkal és az ipar vezetőivel.

Uj maximális árak a piacon.

(A polgármester hirdménye.)

Arad város polgármestere miniszteri rendelet alapján Arad város területére a következő maximális árakat állapította meg:

Fehér kenyér főző lisztből 1 kgr. 3 lei, Barna kenyér kevert lisztből 1 kgr. 2 lei, 1 kifli fehér lisztből 4 dkr. 25 bani, 1 zsemle fehér lisztből 5 dkr. 25 bani, 1 sós perec fehér lisztből 4 dkr. 25 bani, 1 tojásos perec fehér lisztből 3 dkr. 25 bani, Szemes zöld borsó 1 kgr. 5 lei, hüvelyes zöld borsó 1 kgr. 2.50 lei, Zöld bab 1 kgr. 50 bani, Tök 1 kgr. 20 bani, Gyalult tök 1 kgr. 50 bani, 1 darab kalarabé 10 bani, 1 darab zöld kukorica 50 bani, hegyes paprika 1 darab 5 bani, tölteni való paprika nagy 1 darab 20 bani, tölteni való paprika kisebb 10 bani, Ugorka egység szerint 5—20 bani, hónapos retek kicsiny 1 darab 3 bani, hónapos retek nagy 1 darab 10 bani, hagyma szárral 1 csomó 5 darab nagy 1.50 lei, hagyma szárral 1 csomó 5 darab kisebb 1 lei, hagyma szárral 1 csomó 5 darab kicsi 50 bani, fokhagyma 1 kgr. 5 lei, kékáposzta 1 kgr. 1 lei, burgonya 1 kgr. 1 lei, fejes káposzta 1 kgr. 1.50 lei, vágott káposzta fiatal 1 kgr. 2 lei, savanyított káposzta 1 kgr. 2.50 lei, saláta 1 fej 10 bani, paradicsom 1 kgr. 2 lei, zöldség leveshez vegyes 1 kgr. 3 lei, tej 1 liter 1.80 lei, tej 1 liter házhoz szállítva 2 lei, tejfel 1 liter 5 lei, tej tejszarnokban 1 liter 2 lei, tehén turó 1 kgr. 4 lei, tehén vaj 1 kgr. 24 lei, tea vaj 1 kgr. 26 lei, tea vaj préselt 1 kgr. 32 lei, előtöltött tej 1 liter 3 lei, juh turó 1 kgr. 10 lei, juh turó keverve 1 kgr. 8 lei, piros paprika I. oszt. 1 kgr. 30 lei, piros paprika II. oszt. 1 kgr. 40 lei, nyers hal 1 kgr. 18 lei, nyers hal felvágva 1 kgr. 22 lei, Élő kövér liba és ruca 1 kgr. 9 lei, élő kövér liba felvágva és nyuzva 1 kgr. 12 lei, kövér ruca felvágva és nyuzva 1 kgr. 12 lei, savány liba és ruca 1 kgr. 6 lei, libaszir 1 kgr. 22 lei, liba máj 1 kgr. 17 lei, aprólék 1 kgr. 17 lei, 60 tyúk és kakas 1 kgr. 5 lei, csirke nagyság szerint 1 kgr. 10—12 lei, őszi barack 1 kgr. 5 lei, nagy rongyos 1 kgr. 2—3 lei, sárga dinnye 1 kgr. 4 lei, egres 1 liter 3 lei, vörös és fehér szilva 1 kgr. 1 lei, körte I. rendű 3 lei, körte II. rendű 1 kgr. 2 lei, körte III. rendű 1 kgr. 1 lei, alma I. rendű 1 kgr. 3 lei, alma II. rendű 1 kgr. 2 lei, szeder 1 liter 3 lei, tojás darabja 40 bani, marhahus I. rendű 1 kgr. 7 lei, marhahus II. rendű 1 kgr. 6 lei, borjú hus I. rendű 1 kgr. 9 lei, borjú hus II. rendű 1 kgr. 8 lei, disznóhus 1 kgr. 10 lei, olvasztott zsir 1 kgr. 16 lei, juh hus 1 kgr. 5 lei, tepertő 1 kgr. 6 lei, nyers szalonna füstölve 1 kgr. 16 lei, főtt sonka 1 kgr. 24 lei, nyers kolbász 1 kgr. 12 lei, füstölt kolbász 1 kgr. 14 lei, nyári szalámi 1 kgr. 15 lei, csemege felvágott 1 kgr. 16 lei, felvágott kolbászokból 1 kgr. 10 lei, nyers szalonna 1 kgr. 14 lei, füstölt szalonna 1 kgr. 16 lei, füstölt csemege szalonna 1 kgr. 17 lei, májusi méz 1 kgr. 12 lei, juh sajt 1 kgr. 11 lei, füstölt juh sajt 1 kgr. 12 lei, nagyban az árak 10 százalékkal, termelőnél 12 százalékkal kevesebbek.

Azon cikkek, melyek jelen táblázatban nincsenek kitüntetve,

melyek nem hasonlók a kitüntetett cikkekhez, azokhoz hozzájárul mitandó 30 százalék szállítási és egyéb költség címén a vételárhoz Figyelmeztetem a kereskedőket, hogy ellegyenek látva ezen árakat feltüntető táblázattal. Ezen kat feltüntető táblázattal. Ezen maximális árak be nem tartói 100—20 000 leig fognak büntettetni. A be nem tartói feltüntető egyének 673—1919. sz. törvény értelmében egy esetben az elkobzott árak értékéből 30 százalék jutalekba

fognak részesülni. 15.000 dir. gon. din. Cluj Ministeriul de Justitiis rendelet értelmében figyelmeztetjük a közönséget, hogy nagykereskedők csak kiskereskedőknek, kiskereskedők csak fogyasztóknak adhatja el áruit. Ezen rendelet 1921. évi július hó 24-én lép életbe. Ezen rendelkezésem ellen 10 napon belül kihirdetéstől számítva a belügyminiszterhez panasz nyutandó be. Azonban ezen rendelkezésem panaszosokra való tekintet nélkül végrehajtandó.

Budapesten több hírlapíró letartóztatottak.

— A bécsi emigráit hírlapok informálól. —

BUDAPEST. Az államrendőrség letartóztatta Szász Zoltán író, Gergely Győző hírlapíró, a Nép-szava munkatársát, dr. Bánóczy László orvost, Kovács György orvostanhallgatót, Bánóczy nevelt fiát, és dr. Rejoed Alpár hírlapíró, akik a bécsi magyar újságokat informálták. Olyan gyanúkok merültek fel ellenük, hogy futárok révén összeköttetésben állottak a bécsi emigránsokkal. Mivel cselekményük beleütközik az állami és társadalmi rend védelméről szóló törvénybe, amely kimondja, hogy aki olyan valótlan hírt terjeszt, vagy állít, mely alkalmas az ország, vagy a nemzet hírnevének ártalmára, enyhébb esetben öt évi, súlyosabb esetben 10, esetleg életfogytiglani szabadságvesztéssel büntetendő, le kellett őket tartóztatni. Dr. Rejoed Alpár ellen az a vád, hogy nemcsak a bécsi kommunista magyar sajtót informálta, hanem fontos állami titkokat is adott el külföldi államnak. A rendőri nyomozás megállapította róla, hogy hosszú ideig a román csapatoknak Budapestről való kivonulása után Bucurestiben tartózkodott, ahonnan visszatért a magyar fővárosba. Egy alkalommal kém-

kedés miatt már fogva is volt, de akkor szabadonbocsájtották. Most újabb gyanúkok merültek fel ellene s ezek alapján le kellett tartóztatni. Dr. Rejoed Alpár a kommun bukása után a külföldi magyar világszövetségének ügyvezető igazgatója lett. Az utóbbi időben a parlament folyóságán külföldi értesüléseit kolportálta. Őrizetbe vette a rendőrség Persian Ádám hírlapíró, a Károlyi kormány volt választási ügybíróját is. Letartóztatása állítólag egy nagyszabású politikai terv leleplezésével van kapcsolatban. A nyomozás olyan irányban is folyik, hogy bizonyos liberális körök milyen titkos kapcsolatot tartottak fenn egyes külföldi államokkal.

Újabb budapesti távirat jelenti: Persian Ádámot hűtlenség gyanúja miatt vették őrizetbe. Az a vád ellene, hogy külföldi államokkal szoros összeköttetést tartott fenn. Dr. Rejoed Alpár ellen hasonló vádat emelnek. A letartóztatott hírlapírók ügyében az ügyészség nyomoz. Megállapítást nyert, hogy Madzsar József egyetemi magántanár irányította a bécsi lapok tudósítását. Madzsar tanár megszökött.

A tragikus recept.

— Vallomás a halálos ágyon. — A fátyolos nő titka. —

Az Aradi Közlöny néhány nappal ezelőtt megemlékezett arról a tragikus végű gyógyszerári tévedésről, amelynek egy Dumitrescu Jozefin nevű bucarestii uriaszony lett az áldozata. A vizsgálat első adatai szerint a végzetes tévedés Mihalescu gyógyszerárában történt. Dumitrescu asszony a halálos ágyán azt a kijelentést tette, hogy a receptet a Mihalescu féle gyógyszerárban készítették el. A vallomás után a vizsgálóbíró nyomában megjelent a gyógyszerárban, ahol tagadták, mintha a gyógyszer ott készült volna. Miután a gyógyszerárban semmi oly adatot nem találtak, amelyből meg lehetett volna állapítani, hogy a gyógyszer csak ugyan ott szolgáltatott ki, sőt a gyógyszerárak könyvben sem volt erről feljegyzés, a nyomozás teljesen megakadt, mert egymagában a haldokló asszony vallomását nem lehetett bizonyítékul elfogadni annál kevésbé, mert az utóbb megtalált recepten semmifé-

le feljegyzés sem volt. A tragikus tévedés ügyében, mint egy bucarestii távirat jelenti, most szenzációs fordulat történt.

Néhány nappal ezelőtt az *Universul* című bucarestii lap szerkesztőségében megjelent egy sürrün lefátyolozott nő, aki a lap titkárával óhajtott beszélni. Elmondta, hogy az elhunyt Dumitrescu Jozefin esetére vonatkozólag felvilágosítást adhatna, ha ezért őt a szerkesztőség bizonyos összeggel megjutalmazná, amit azután a gyanuba vett gyógyszerész bizonyára vissza is fog téríteni a lapnak. A szerkesztőség értesítette a történetéről a vizsgálóbíró, aki hamarosan megjelent a szerkesztőségben és mint a lap szerkesztője mutatkozott be a rejtélyes nőnek. A fátyolos hölgy ezután elmondotta, hogy a kérdéses receptet nem a Mihalescu féle gyógyszerárban, hanem a Lipsani utcában levő Szent György drogériában készítették. E vallomás után a vizs-

gálóbíró leleplezte önmagát és felszólította a nőt, akit Toml Isacnak hívnak, hogy kövesse az ügyészségre, ahol vallomásáról jegyzőkönyvet vesznek fel. A jegyzőkönyv felvétele után az ügyészség emberei megjelentek a drogériában, ahol megállapították, hogy június 30-án, tehát az eset napján a Mihalescu féle gyógyszerár részére 450 gramm barium sulfidumot szolgáltatott ki, amely gyógyszer, miként az az urino boncolásából megállapítható, tényleg a halál előidézője volt. A gyógyszerár ugyanis tévedésből barium sulfidumot rendelt a barium sulfuratum helyett. Ezekután valószínűnek látszik, hogy a végzetes gyógyszer mégis a Mihalescu féle gyógyszerárban készült.

oooooooooooooooooooo

A görög előnyomulás.

(A francia sajtó szkeptikus.)

PÁRIS. A görög vezérkar jelentő: A görög csapatok folytatják előrenyomulásukat Kutahiától keletre. A lapok szerint a foglyul esett törökök elmondották, hogy a török csapatok Kutahiánál súlyos veszteségeket szenvedtek. — A *Temps* a görög győzelmi jelentésekhez szkeptikus kommentárokat fűz. Angorai információk szerint azt írja, hogy igaz ugyan a görögök előrenyomulása, de az új offenzíva megindítása óta a kisázsiai harctéren egyetlen komoly csata sem volt.

oooooooooooooooooooo

LEGUJABB.

Általános felkelés.

BASEL. Az Echo de Paris-nak jelentik: Indiában, Egyiptomban és Arabiában általános felkelés kezdődött az angol uralom ellen. Hamarosan várható, hogy ezek az országok önálló független köztársaságokká nyilvánítják magukat.

Kéandós hír Károly exkirályról.

PÁRIS. A francia fővárosban az a hír terjedt el, hogy Károly exkirály ismét elhagyta Svájcot és Magyarország felé vette útját. Párisi hivatalos körökben ezt a hírt nem tartják valószínűnek.

Japán fegyverkezik.

TOKIO. A japán kormány elhatározta, hogy résztvesz a washingtoni lezserelési kongresszuson, ahol követelni fogja, hogy a kongresszus ismerje el Japán felsőbb jogát Shonglunra és a Yapszigetre vonatkozólag. Japán Yokohama és a Marienne szigetek között nagy erődítéseket épít. A japán part közelében és több más szigeten hozzáfogtak erődítések építéséhez, amelyeket erős tüzérséggel és tengerészeti repülőgéppel szerelnek fel.

Sztupka vallomása.

BUDAPEST. A Tisza-per mai tárgyalásán kihallgatták Sztupka László hadbíró-alezredest, aki a Tisza-per hadbírói tárgyalásának ügyésze volt. Elmondta, hogy sem Sztanykovszkyra, sem Vágó-Wilhelmra kényszerítőleg nem hatottak. Vágó-Wilhelm állandóan azzal rágalmazta a polgári hatóságokat. Ulain és Lengyel Zoltán az ő tudtával nem végeztek nyomozást. Arról nem tud, hogy a vádlottakat preparálták volna.

H I R E K.

— Rendelet a zászlók és színek használatáról. Bucuresti. Különböző hatóságok ama megállapítása alapján, hogy a csatolt területek egyes vidékein egyesültek külállamok címereivel díszített zászlókat használnak, a belügyminiszter a következőket rendelte el: 1. Semmiféle magántársaságnak nem szabad külállam nemzeti zászlóját cégül használni. A társaság címének, vagy bármely más feliratának a zászlón való alkalmazása nem elegendő a zászló jellegének megváltoztatására. 2. A külállamok nemzeti színeinek használata meg van engedve, ha a román nemzeti színekkel egészítik ki. Mindezeket az új jelvényeket 1921 augusztus 15-ig jóváhagyás céljából a megyei prefektusoknál be kell mutatni.

— Fogány József barátja. Budapest. A Tisza-pör mai főtárgyalásán folytatták Magyar Lajos hirlapíró kihallgatását. Fogány József neki annyira jóbarátja volt, hogy kizártnak tartja, hogy nem közölte volna vele, ha részes lett volna Tisza meggyilkolásában. Fogány Tisza halálában a végzett bekövetkezését látta és a gyilkosságról szóló hírt megrendülés nélkül fogadta.

— Orosz arisztokraták Magyarországon. Budapest. Fehéroroszország követe hétfőn jön Budapestre. Vele együtt érkezik 75 menekült orosz arisztokrata-család, amelyeket magyar főurak hívtak meg.

— Károlyi Mihályné Magyarországon. Szombathely. Gróf Károlyi Mihályné Andrássy Katinka grófnő napok előtt odaérkezett nővérének, gróf Cziráky Józsefnének látogatására. Károlyiné itt találkozni fog édesanyjával, gróf Andrássy Gyulánéval.

— Negyedmillió: sikkasztás. Cluj (Kolozsvár). Az itteni egyetem tanácsa a kvesturában szabálytalanságokat észlelt. Az egyetemi tanács Stoica Emanuel kvestor ellen előbb egyetemi vizsgálóbizottságot küldött ki és annak nyomozása alapján Stoicát fegyelmi uton felfüggesztette állásától, majd ügyét áttette az ügyészséghez. Az ügyészség hivatali sikkasztás miatt emelt ellene vádat, vizsgálat elrendelését, büntügyi zárlatot és előzetes letartóztatást indítványozott. Minthogy a vádtanács az előzetes letartóztatást nem rendelte el, az ügyészség fellebbezett. Az egyetem rektora az egyetem kárát negyedmillió leire becsüli.

— Meggyilkolta a feleségét. Agrisról jelentik, hogy Trnován Györgye otáni lakos tegnap este agyonütötte a feleségét. Az aradi királyi ügyészség elrendelte a vizsgálatot. Ma bizottság utazott ki a helyszínre a boncolás megjelése végett.

Starcea követ a román-magyar viszonyról.

— A két állam jövődö barátsága. —

BUDAPEST. Starcea Traján, budapesti román rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter nyilatkozott az *Uj Nemzedék* munkatársa előtt. Kijelentette, hogy a román kormány a Magyarországgal való jó szomszédi viszony megalapozását tűzte ki célul. Azt óhajtja, hogy a kereskedelmi forgalom minél előbb meginduljon. A megegyezésre a magyar kormány kezdeményezését őszinte készséggel várja. Ő azt az utasítást kapta, hogy minden ilyen lépést a legelőzékenyebben fogadjon.

Nyilatkozott Starcea követ a kisebbségek védelméről is és kijelentette, hogy a magyar kisebbség anyanyelvének szabad használatát kulturájának fejlesztését a román kormány nem akarja meggátolni.

Az erdélyi magyarságnak ama elhatározását, hogy sorsának intézése végett a politikában ezentúl tevékeny részt vesz, a román közvélemény kedvezően ítélte meg, csupán a nagygyűlésen elfogadott program hivatott ki élesebb kritikát. Nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy a magyar külügyminiszterrel való együttműködésben a két ország jóviszonyát és jövődö barátságát szándékozik megalapozni.

— A kisantant újságróinak szövetsége. Brüsszel. Az ősszel nemzetközi újságró kongresszus lesz, amikor is meg fog alakulni a kisantant újságróinak szövetsége.

— Házasság. Bota Márton aradi kereskedő és Hajdu Böske ma délután 6 órakor tartják esküvőjüket a gör. kel. templomban.

— Magyar és német diákcsoere. Budapest. A magyar egyetemi hallgatókat meghívták Németországba. Augusztusban 100 magyar diák megy ki német egyetemi városokban és ugyannyi német diák jön Magyarországra.

— Új népszámlálás Aradmegyében. A belügyminiszter elrendelte, hogy a megyékben a közigazgatási hatóság, a városokban pedig a rendőrség új pontos népszámlálást tartson. Ez a népszámlálás az új bejelentő hivatalok felállításával szorosan összefügg. A belügyminiszterium még hónapokkal ezelőt elrendelte, hogy minden községben fel kell állítani a bejelentő hivatalt, amely a legnagyobb pontossággal köteles a lakosságot nyilvántartani. A most elrendelt népszámlálás képezi azt az alapvető munkát, amelyeknek adataival a bejelentőhivatalok megalakulnak.

— Cégbejegyzések. A Popper Testvérek társaság ma bejelentette a törvényszéken, hogy Popper Andor a cégből kilépett és kérte az üzletnek egyéni céggé való bejegyzését. Steinlzer festékkereskedő cég bejelentette, hogy társasággá alakult át és az üzletbe társakként Varsányi Dezső és Vajda Bertalan léptek be.

— Felhívás. Felkérem az összes aradmegyei gyógyszerészeket, hogy eredeti gyógyszerész okleveleiket 20 leiel együtt mielőbb juttassák fel hozzám neveiknek a Monitorul Oficialban való kihirdetése végett. Dr. Bradean Átanáz.

— Szigoruan büntették a csempészeket. Példásan szigorú büntetéseket szabott ki az aradi királyi törvényszék csempészbírósága. Causonszki Wolf utlevél nélkül akart Magyarországra menni. Pajsány Simon vállalkozott rá, hogy kocsijával keresztül viszi a határon. A gránicsárok elfogták és a nála lévő 11 méter női kelmét elkobozták. Azonkívül elvették Pajsány kocsiját és a lovait. A mai tárgyaláson mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki a bíróság és egyenként két esztendő elzárásra ítélte őket. Az értékek elkobzását jóváhagyta a törvényszék.

— A fültömrigygyulladás járványszerűen lépett fel. Aradon ujabban nem veszélyes de kellemetlen járvány terjedt el a fültömrigygyulladás. A betegség szerencsére csak néhány napig tart, de nagyon fájdalmas és a beteg arcát teljesen eltorzítja. Alkalmunk volt beszélni egy aradi gyermekorvossal, aki elmondotta, hogy a fültömrigygyulladás nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek között is igen elterjedt. A betegség nagyon ragályos és a mirigyek a szájon keresztül a nyálkák útján fertőződnek. Egyetlen módja van a betegség elhárításának, a száj állandó tisztántartása és dezinficiálása.

— Mindennemű porcellánt, ezüstöt, szőnyeget és lakásberendezést vesz és elad Salon Artistique Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. sz.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Július 22. Zürichi nyitás: Budapest 187,5, Berlin 79,5, New-York 60,5, Milano 272,0, Prága 78,5, Zágráb 380, Bucuresti 825, Varsó 82, Bécs 81, osztrák lebelégyezett korona 80.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 1075, dollár 332, frank 2500, márka 430, lira 1250, osztrák korona 38,75, rubel 39,5 leu 44,5, szokol 425, dinár 800, lengyei márka 17.

Zürichi zárlat. Berlin 797, Hollandia 19160, Newyork 60, London 682, Páris 4710, Milano 2705, Prága 785, Budapest 190, Zágráb 380, Bucuresti 825, osztrák lebelégyezett korona 81.

Bécsi valutaárak: Márka 114,5, leu 1136, lira 3750, dollár 837, szokol 1104, angolfont 2020, dinár 2945, magyar korona 259, lengyei márka 42,5.

Aradmegye termése.

Dr. Beles Jenő alispán, aki az utóbbi időben Aradmegye több járásában hivatalvizsgálatot tartott, a megyében várható termésről az Aradi Közlöny munkatársának a következőket mondotta:

— A normális esőzések észlelőcím szerint mindenütt elfogadhatóan szép termést látszanak biztosítani. Azokon a helyeken, ahol én voltam, így Nadlac (Nagylak) és Kispereg között, sőt a szomszédos területeken is elsőrendű a termés. Ezt különösen a kukoricára mondhatom, míg ezeken a helyeken a buzában a termés csak közepesnek ígérkezik. Egyébként a megye összes helyéről is olyan információt kaptam, hogy a termés mindenütt kielégítőnek mutatkozik.

— Kisiparosok országos kongresszusa Bucurestiben. A munkügyi miniszter ezévi augusztus hó 19-én, 20 és 21-én kézműiparosok részére országos kongresszust rendez Bucurestiben, hol a legelőbb iparügyi kérdések felett fognak tanácskozni. A kormány meg akarja könnyíteni a kongresszusoz való részvételét a kézműiparosságnak, s ezért kedvezményes vasuti menetjegyeket utalt ki az aradi Munkaügyi Hivatal útján azok részére, akik a kedvezményért az aradi ipartestület irodájában e hó 27-ig bejárólajentkeznek.

Ha harisnyára van szüksége, olcsón veheti Bársonynál

Plata Avram Ianon (Szabadság t.) 17.

Szabóinasból — regényíró.

Az Athenaeum regény pályázatát a huszkettes koronás nagy díjat a „Mocsár-láz” című regény nyerte...

A pályázók közül kétségtelenül a legérdekesebb Baneth István, egy tizenhét éves fiú...

A szerkesztésért KAROLY JÓZSEF felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik nagybátunkban osztottak, különösen az U. S. E. Ujaradi Ifjúsági Önképzőkör és az ujaradi ifjúságnak testületileg való megjelenésükért ezúton is hálás köszönetet mond

Stétt Ferenc és családja. 2860

Apró hirdetések.

Levelezés.

„EVA 25” jelzett helyen és időben (délután) várja „ismeretlenje.” 2861

„DELIBAB”, „Femina”, „Luczi 31—35”, levelük van a kiadóban. 2867

NEGYVEN éven felüli, korrákt uriember barátságát keresi egy fiatal, csinos urileány, akinek anyagi támogatásra lenne szüksége. „Arva” című jelgés leveleket Wallinger hirdetője továbbítja. 11006

Házasság.

EGY vidéki üzlet és iparvállalat vezetője, 30 éves izr. fiatalember benősülne egy vidéki üzlet, vagy iparvállalatba. Válasz „Jó férfi” jelige alatt Kelet hírlapíródában. 10940

Lakás.

REPATRIALO CSALÁDTOL lakást átveszem. Bútor megvessem. Cím a kiadóhivatalban. 7866

Alkalmazás.

BANKTISZTIVISELŐT keresünk, mérlegképes, lehetőleg német román nyelvtudással. Alánlatokat Kelet hírlapíródában. 10939

OVADÉKKEPES, intelligens román fiatalember irodai munkát vezetőst román nyelven perfectül bírja és keveset magyarul és németül. Raktárnoki, pénzeszedői, pénztárnoki, vagy expedítori állást keres. Alánlatokat Klein hírlapíródában „Hivatainok” jeligére. 10496

SZEMLAKI hengermalomba két ügyes molnár állandó alkalmazásra felvétetik. Pályázók személyesen jelentkezzenek Marossy gőzmalomban Szemlakon. Telefon-szám 1. 11006

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozók idősebb magányos urhoz korrekci urinó. Cím: Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 11007

PERFECT főzőnő azonnal felvétetik. Cím: Kelet hírlapíródában. 10940

KOMOLYABB házinő magányos urnál gazdasszonyi állást keres. Cím: Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 11007

SZÓRGALMAS jobb nő ajánlkozók 2-3 tagu családoz, főzéshez ért. Cím: Str. Ioneseu (Gróf Károly-utca) 5. 11006

Vétel és eladás.

EGY szalon esilár eladó Strada Miron Costin (Gróf Leihingen-utca) 7c) 2866

UJ BUTOROK részletre legelőnyösebb áron beszerezhetők Garai bútorüzletében Strada Banatului (Asztalos Sándor-utca) 5. 2862

FERFI gyapjuszövet 40 Leiert kapható Strasser divatruházában Lutheránus templommal szemben. 2863

BIZOMÁNYBA érkezett nagyobb mennyiségű 300-as citrom. Ládánként kapható Pollák Arnold szállítónál Aradon. 10940

JÓKARBAN levő két kerekű kocsi (kor-dély) megvételre keresetlik. Cím: Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 11006

ELADÓ 67 méhesalád kaptárakkal és egyéb hozzátartozókkal, Rachi Magda Ujarad, Korház-utca 10. 2869

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi bútargyakat, képeket, szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat, antik bútorokat a Szépművészeti Szalonban, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortu-tay-palota. Bekapcsolt telefon 333, szám. 11031

SZEKRÉNYEK, ágyak, kredenc, asztal, könyvszekrény, íróasztal, consoltűkőr, pamlag, 3 fouteuillel, Pallas-lexicon eladó Fischer, Strada Chendi ((Kölcsény-utca) 10. 2847

HARMINCKILENC DARAB szilvacefre kád 580 lit. tartalommal eladó. Baumann Lajos hordókereskedő Strada Iosif Vulcan (Kazinczy-utca) 11. 2825

Banca de Comparaere si Paroelare de Imobile S. A. Arad.

Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank Részvénytársaság Arad.

Bilant la 31. Decembrie 1920.

Mérleg-számla az 1920. évről.

Table with columns: ACTIVA-VAGYON, PASSIVA-TREZOR, and various financial entries like Cassa in numárare, Capital societar, etc.

Arad, la 31. Decembrie 1920. — Arad, 1920, Decembrie 31.

Sándor Ferenc, m. p. prim. contabil. — főkönyvelő.

DIRECTIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Leopold Zsigmond, m. p. presidentele dir. — ig. elnök. Bing Hugó, m. p. dir. exec. — ügyv. ig. Deutsch Andor, m. p. dir. — ig. Dr. Élos Béla, m. p. dir. — ig. Fodor Gyula, m. p. dir. — ig. Lóbi Gyula, m. p. dir. — ig. Nemess Géza, m. p. dir. — ig. Verboš Nándor, m. p. dir. — ig.

Acést cont. bilant si cont profit si pierdere la un confrontat cu registrele principale si secundare si la un aliat de corect si in ordine. — Jelen „Mérleg-Veszteség-és Nyereség-számlát” a 16-és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azt teljesen rendben levőnek találtuk.

2851 Arad, la 17 Iulie 1921. — Arad, 1921, Iulius 17.

Dr. Grossmann Aliréd, m. p. membru in com. de supravegh. — felügy. biz. tag. Holländer Emil, m. p. membru in com. de supravegh. — fel. biz. tag. Schreyer Victor, m. p. membru supl. in com. de supravegh. — felügy. bizottsági pótag.

SZÓLÓZUZÓ-PRES megvételre kereste tk. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11006

Különléle.

EZFRIOFU gyomorelixir, páratlan hatásu szer gyomor és bél bántalmak, élvágytalanság, hányinger, felfuvtottság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes gyógyvszertár Aradon. 10831

APRÓHIRETESEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Str. S. Braucovici (Lázár Vilmos-utca). „Kelet” hírlap-elárusító és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. Klein I. hirdetés- és hírlap irodája Strada Romanului (Zrinyi-utca). Haasz ügynöksége, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. és Mandl, Boulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papír-üzlet.

Befolyásos,

megbízható bucaresti uriember vasárnap utazik, eivállal biztos siker mellett bármilyen kényes megbízásokat, utlevelek vizumozását leggyorsabban, felvilágosítást szíveségből ad: 10941

EISER világítási szaküzlet

Strada Bratianu (Weltzer János-u.) Eladó gőzmalom

elősmert kitünő forgalmu 7 járatu 3 henger, 4 pár kőszilák napi 200 mázsa őröl-képességgel teljesen jókarban levő, vasuti állomáson, állomástól 3 percnyi távolságra. — Gyönyörű 4 szobás elfoglalt lakóház, külön kert, szőlővel és gyümölcsösseel. Komoly vevőknek felvilágosítást ad

HAASZ ALBERT ingatlanforgalmi irodája Str. Eminescu (Deák F.-u. 2. 10704

Eikészültek

a közkedvelt Szandálok viseletű

ugy férfi, női, valamint gyermekek részére. Kitünő anyag, olcsó árak. — Tessék kirakuntak megtekinteni. 1972

„Transilvania p.-t.”

(volt Cipőszövetkezet)

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. sz.

Gyümölcs-konzerválásra

(száritásra) ajánlunk legelőnyösebb feltételekkel 2865

eredeti Büttner-féle

száritókészületeket,

melyek szilva, alma, körte, valamint burgonya, gomba, uborka, paradicsom és az összes gyümölcs és fűszélkék száritására alkalmasak. Szíves érdeklődések:

Magyar Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége Nagyváradí Fiók-jához, Oradea-Mare intézendők.

Gépészt,

ki kovács munkákat is végez 2857

keresünk mielőbbi belépésre berzovai vámmalmunkhoz.

Seldner Bernat és Fia

Str. Mihai Eminescu (Deák F.-u.) 32., I. em.

Gyenge férfiaknak

2 Leu postaköltségnek postabélyegekben beküldése ellenében „Heureka” nevű találmányomat ismertető könyvet küldök. Cím: „PATENT 633.” Cím: Postafiókberlet 1. 2c64 Koolama 574.